

[Undervisningsministeren.]

det nok være rigtigt, at dette emne drøftes i det udvalg, som vil blive nedsat med det formål at drøfte 3 års planen, som økonomiministeren lagde op til. Hvis vi begynder at sidde i de enkelte udvalg og drøfte disse spørgsmål, får vi netop ikke overblik. Men det er klart, at de skal behandles, jeg mener blot ikke i det udvalg, det her drejer sig om.

Det ærede medlem hr. Morten Lange spurgte, om der var plads til udbygning, og det er der, og dermed tror jeg jeg var i stand til at svare på den eneste tanke, det ærede medlem havde gjort sig i forbindelse med lovforslaget, således som det ærede medlem sagde.

Det ærede medlem hr. Bækgaard spurgte, om man kunne frygte, at vi ad åre kunne få et dalende elevtal på grund af udflytning fra byen. Det tror jeg i og for sig ikke, for det ærede medlem vil sikkert give mig ret i, at skulle vi have baseret vore læreanstalter på prognoser, der alene tog hensyn til, at der kan ske f. eks. en udflytning, ville vi være blevet ubehageligt overrasket, fordi der er en modsat tendens i retning af meget større forståelse for og større behov for uddannelse. Derfor skal der nok, selv om elevtallet blev mindre, blive fuldt ud brug for også denne læreanstalt i fremtiden. Men jeg takker for tilslutningen og vil gerne i udvalget give alle de ønskede oplysninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Jørgensen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen.

(Lovforslaget (nr. 81) findes i tillæg A. sp. 1079, fremsættelsen i tidenden sp. 2337).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Dupont: Loven om foranstaltninger mod lærermangelen blev vedtaget og gennemført i 1962 og ved et cirkulære af 5. marts sat i værk. Loven, der i denne samling er til revision, har således virket i sit fulde omfang gennem 3 skoleår. Det skal dog bemærkes, at der allerede i 1961 var tale om et cirkulære, der henstillede til kommunerne at gennemføre besparelser i lærerkræfterne.

Loven er en bemyndigelseslov til undervisningsministeren og fremkom på grund af den akutte lærermangel, ligesom prognoserne på det tidspunkt tilsagde, at der i 1965 måtte være brug for 35.700 lærere, i 1970 ca. 39.500, i 1975 43.300 og 1980 48.300. Det er glædeligt, at den højtærede undervisningsminister er forsigtig i sine forudsigelser af behov og slutninger af, hvornår vi har bekæmpet lærermangelen.

Bemyndigelsesloven foreslås nu forlænget til 1970, og forslag til revision fremsættes i 1967-68. Jeg kan på min gruppes vegne anbefale dette, ligesom jeg anbefaler en hurtig behandling af lovforslaget.

Der er imidlertid grund til her i dag og ved et efterfølgende udvalgsarbejde at se lidt nøjere på lovens og cirkulærets bestemmelser. Trods gennemførelsen af den hårde rationering af lærerkræfterne er der fortsat en manko på 2.000 lærere, og det reelle lærertal for skoleåret 1964-65 opføres i forslagens bemærkninger til ca. 33.000, hvilket vil sige, at ikke mindre end 6.500 embeder læses ved overtimer eller er ubesatte på grund af indskrænkninger i undervisningsplaner, ligesom rationeringsbestemmelserne har nedsat behovet.

Dette resultat er nået gennem maksimumstal af 30 elever i klasserne, 24 i 8. og 9. klasser, og således at klasserne kun kan deles, når tallet overstiger de 30. Det viser en tendens, der ikke er god for gennemførelsen af en effektiv undervisning af eleverne. Foruden denne ordning er det gennemført, at der kun må være 6 lærerstillinger fra 1. til 7. skoleår; for 8. til 9. klasse kan oprettes 3 stillinger for 2 klasser og i realafdelingen indtil 4 stillinger for 3 klasser.

Gennem disse forholdsregler er opnået betydelige resultater i form af bedre fordeling af de uddannede lærere, således at de fjernest liggende landsdele har fået større andel i de uddannede lærerkræfter.